چیرۆکی

{ نەنە تویا }

ژوان ئاوارە

فەڕنسا

2005

{ نەنە تویا }

به داخەوە من دواهەمین فرزەندی وەرەسەتێك بووم لە دوای مردنی ئەوەوە ئەم حیكایەتەم نوسیەوە .. نا .. بڕوا ناكەم هیچ یەك لەوان بۆ تەنها ڕۆژێكیش بوویێت لە داڵغەی ئەوەدا بوویێتن لە سەر مردنەكەی ئەو قسە بكەن ..

ئەزانم كەسیان خۆش نابن لە نووسینەوەی ئەم حیكایەتە و بگرە سڵیش لە داڵغەیەك ئەكەنەوە كە چەندەها جار لەسەر لێوەكانی خەیاڵم هەڵبوون و كوژاندومنەتەوە .. بەڵام ئەمرۆ كە ئەم قوتبی باكورەم گرتووەلەم سەهۆڵ بەندانی ڕۆح و جەستەیەدا ئەمەوێت بنوسم و خۆم پاكبكەمەوە لە گوناهێك چواردە ساڵە وەك چڵێس ترین ئەژدیها لە سەر شانەكانم دانیشتووە ..

بەڵام چی ...مەزەندە ئەكەم لەیەكەمین دێڕەوە ڕژدێك ئەمكرۆژێت دەمخاتەوە سەر ئێسك و پروسك پەیتا پەیتا ئەمكرێنێتەوە بۆنی تاریكی و ساردابییەك گەمارۆم ئەیات ، ئەمەوێت وەك سەدەها جاری تر پەڕەگرافەكان بدڕێنم و لەتەنەكەی خۆڵەكەدا ستاری پێبگرم ، وەك ئەوەی نە ژیانێك ژیابێتم و نە داڵغەیەكم لێ دابێت ، بەڵام نا ئەم ڕاڕاییە تا دێت زیاتر تەنگم پێ هەڵدەچنێت .. چواردە ساڵە من تەنها شەوێكی ئارامم لەو هەمووە شەوە زەوەندانەی خۆمدا نەدیوە ، لەتەواوی چركە ساتەكانمدا هەرگیز دەست بەرداری مردنەكەی ئەو نەبووم ..

چواردە ساڵە نەنە توبای من ئەو ژنەی كە هەر لە منالیەوە وەك پورە هاجەر ئەیگێڕایەوە تیشكێك بە نێو چاوانیەوە درەوشاوەتەوە جەفایی شاعیر كە دەكاتەوە باوكی نەنەتوبای من لە دێڕە شعرێكدا باسی لە شەرمەزاری فریشتەكان كردووە لە پاكیەتی ئەو ..

بەڵام من هەمیشە ئەمووت گومانەكەم نەنەتوبام لۆ تەنها ڕۆژێكیش بێت فریشتەكانی شەرمەزار كردبێت ئەگینا چی ڕێی ئەخستە ئەو كوخە تەریك و تەنها و بۆگەنەی باوە گەورەم كە دایكم وەختێك ڕووی لە گەورەكە ئەناو پشتی ئەكردەوە باوكم ئەیگووت ،

{ ئەو زنجەی كە نەك خوداو ئینسان و فریشتەكان تەوەلابوون لێی ، بەڵكو توتكە سەگ و بێچوە مشك و شەو گەردەكانیش نەیاندەتوانی بۆ تەنها شەوێك توتكەی تیابكەن ..

من هەمیشە خانە گومان بووم لەو قسەیەی دایكم كە دەیگووت :

{ نەنە توبای تۆ عاشقی باوە گەورەت بووە بەرە بەیان لەسەر پاشكۆی ئەسپێكی یاڵ ڕەشی نارەسەندا هاتۆتە ئێرە ، ئەرێ ئەم كاول بووە ، جەفایی شاعیر لە حەژمەت و شەرمەندەیی ئەم حەیشەرییە شعری ووتوە }

بەڵام نا .. من ئەمرۆ بۆ نوسینەوەی ئەم چیرۆكە پێویستم بە گلەیی و بناشتە بێ سەرەو بەرەكانی و گومانە قوڵەكانی دایكم نیە لە نەنە توبام ، من ئەبێت لە دوا نامەكەی ئەحمەدی خوێنەوارەوە بۆ بووكی شای پەرییان دەست پێ بكەم ، لە جامەكەی شا كاوسەوە بۆ بەختی بیژەن ، لە سنگ دانە بەر تریفەی مانگە شەو و دەردە دڵ كردنی مەنیجەوە بۆ ئەستێرەكان پەنجە بخەمەوە سەر ئەو تاریكیەی كە لە قوڵاییەكانی نەنەتوبام دا شەپۆلی ئەیا..ئەو ژنەی هەریەكە لە من و كورەكانی مامە فلامەرزو كچە ڕشكنەكانی پورە هاجەرو خوشك و برا چكۆلەكانمان دەمان خلافاند چنگمان بە تەنەكە پسكیتەكەیا ئەكردو ئەمانخوارد ، چاویلكەكەیم دەشاردەوە و پڕمان بە كاكڵە گوێزەكانیا ئەكرد ..

من ئەمەم چەندەها جار بە دایکم گوتبوو ئەو کاتانەی ڕۆژ تا ڕۆژ لاوازترو سیسەڵە ترو ڕەنگ زەردتر دەردەکەوتم .. بە خەسووشم ووت بەڵام مردنەکەی نەنەتوبام دەمکوژێت ..
دایکم دەیووت دە پتروکێیت ڕیزاڵە ڕیزاڵە ئەبی تەنها سوقانەکەت دەمێنێتەوە ،دەبێ بەم دەساو دەسا بتهێننە دەرێ لە تاو ئەو گەنە کرمانەی کەتێت ئەدەن ...
پورە هاجەر بە مێردەکەمی دەووت :
{چاوێك لە سەر گیرفانەکانت دانێ   هیچ دەروونناسێك ناتوانێت کلۆکۆی   ئەو ڕاڕاییەی نێو ناخی ئەو دامرکێنێتەوە ، مێردەکەم سەرمی ئەنا بەسینەی خۆییەوە لە ژێر دار هەنارەکاندا بەدەم چەندەها حەسرەتی قوڵەوە مژی لە جگەرەکەی ئەیاو ئەیووت :
{ماریا ... ئاخر ماریا بیرت نەچێت ژیان چرکەیەکە بۆ کەسێك لە گومان دڵنیایی دروست کات..}
من سەرم لە نێو هەردوو لەپی دەستی دا دەشاردەوەو دەمگووت :
{نا... مردنی نەنە توبام کە هەرگیز گومان نیە.. ئاخر خۆ ئەمە کرۆکی دڵنیاییە }
ئەویش وەك نیگەرانی ئەو هەموو ساردیی و تاریکی و تەنهاییەی من بووبێت هاواری ئەکرد :
{ لە نێو ئا پورەی فرزەندانا مەگەر بە تەنێ تۆ بۆ ، منیش نیگام ئەبڕییە عەردەکەو وەك لە بەر چاوەکانمدا بێت بەو کەواو سەڵتە   یەك لەسەر یەك و فەقیانەو پارلێمەچرچ و هەڵچووەوە ،بەو هەمووە دەرزیلە بچوك وگەورەو گەورەترەوە ، بەو هەموو نوشتەو لاگیرەو تۆپە شقارتەوە ، بە لولەی ئەو کلاّنانەی کە دەیگووت کاتێکا بووکی شای پەرییان داوا لە ئەحمەدی خوێنەوار ئەکات ئەگەر بەڕاست عاشقی ئەوە بە دڵۆپە دڵۆپەی خوێنی خۆی نامەی بۆ بنووسێت ، ئەحمەدی خوێنەوار دوای تەواو بوونی نامەکەی لەتر ئەیاو لە سەر ڕەخشەکەی ئەکەوێتە خوار ، نەنەتوبام ئەیووت دانە دانە لە کراسەکەیم کردۆتەوە چەندەها جار لەترسی باوە گەورەتان لە بن دار مێوەکاندا چاڵم بۆ هەڵکەندووەو دەرم هێناوەتەوە ..
بەو پێڵاوە لاسیکە ڕەشەی کەبەدەزووی سپی لەهەرچوار لاوە دوورابونەوە ئەم دەسەو دەسی پێ ئەکەن لەبەر چاوانمە بە ژوور سەرییەوە وەستاون و ئەو چاوە گێڕێ ئەزانم هاوارێکی حەزین حەزینتر لە چواردە ساڵی تەمەنی من لەگەرویدا هەڵواسراوە ، ئەزانم چەندەها ڕستەی نەوتراو لە گلێنەکانی دا پیاسە ئەکات هەردوو ڕومەتی چرچۆڵ و وشکەوەبووی نەرمە ئارەقێك دەر دەکات زمانی قورس قورس ، پەتجەکانی جار جارە جووت ئەبن و جار جار ە لە یەکتر هەڵدێن ئەزانم کەڵکەڵەی چ قسەیەك لەزاری دایە بەڵام ئەبوو وەلید ڕێگە نایاو ئەنەڕێنێ :
{ئەگەر ترس و هاواری تانك و تۆپەکانی ئەو بەرازە پیرە نەبێت چی من لە جوانترین بەهەشتەکەی کفری هەڵدەگرێت و بۆ ژوورەکەی تۆ کولانەی قرخ و میزهەڵدانەکان .. نەنەتوبام کەسکونتر ئەیەوێت قسەیەك بکات هاوارێك ، زمانی بە ئەستەم ئەگەڕێ و چاو ئەگێڕێ و وەك ئەوەی بیەوێ یەکێك دنەی بات و دواوەسیەتی لێ وەربگرێ ،ئەبوو وەلید ئەکێشێ بە دەمیاو ئەڵێ بەسە ....
نەنەتوبام کزۆڵە تر ئەڕوانێ ... نا ... نە مامە فلاّمەرز ... نە پورە هاجەر... نە باوکم ... مە شەجەری وەرەسەتێك .. نە ئا پۆرەی ئەو مناڵە گرۆزانەی لە دەوری دا ئەنیشتن و ئەحمەدی خوێنەواری بۆ ئەگێڕانەوە ...
نەنە توبام چاو لەسەر یەك بەیەکی ئەو ڕێبوارانە ڕا ئەگرێ کە لە پارلێمی کراسەکەی هەڵدەکەون و دەڵێن {واای } نیگای بۆ هەریەك لەو ڕێبوارانە هەڵەیا کە پڕتاو لێکدا لێکدا ئەڕۆن .. ئەڕوانێتە ئەو پیرە ژنە پشت

کۆمەی کە هەردوو قاچەکانی بەسەر شان و ملی کوڕێکی سەرو سی و پێنج ساڵی دا شۆڕ کردۆتەوە ئایەتول کورسی ئەخوێنێ....

(بەڵخە) جمەی دێ وەك شارە مێرولەیەکی وروژاو جێ پێیەکت بۆ نادۆزرێتەوە ...

ئەبو وەلیدو وبراکانی نەنە توبام بەرز دەکەنەوە لە جەستەی بۆگەن کردووی ئەنەون نەنە توبام ئەیەوێت هاوار بکات کوێوە چووە فرزەندەکانی من ؟

مەحمودی برا بچکۆلەی ئەبو وەلید تفێك ڕۆ ئەکات و لەبەر خۆوە ئەڵێ :

گەماڵە کانی تۆ...

نەنەتوبام ئەیەوێت بڵێت:

{ بۆچی بەجێیان هێشتووم ؟ مەگەر هاجەر ئەتوانێت ئاسەواری تەفرو تونابوونی من ببینێ ، بانگ ئەکات فلاَمەرز... بیری ئەچێتەوە هەفتویەك بەر لە ئەمڕۆ ماشێنەکەی ڕاگرت و لەسەر ئەمری خانمە لرپنەکەی ژنی گەڕاندیەوە ماڵەوە .. ئەیەوێت هاوار لە باوکم بکات ،

واای لە باوکم بە خۆیی و دوو مانگای فریزییەوە لەبەر شەقی ئەو پازدارانە هەڵ ئەسێتەوەو هاواری ئەو خەڵکە دای ناچڵەکێنێت :

–مەردوم خۆی ڕێ ناکات چ جای گیانلەبەر ،

نەنە توبام چین چین ئارەق دەر ئەکاو هەردوو چاوەکانی لێك ئەنێ لولەی کلاَنەکانیش لە گیرفانی سەڵتەکەیدا هەڵ ئاو ساوە تا دێت زیاترو زیاتر ئارەق ئەکاتەوە ئەوەی بەبیری دا نایەت منم .. من دواهەمین فرزەندی وەرەسەتەکەی ئەو کەسێك کە مردنی ئەوی وەك کوشندە ترین تەوق لە گەردنی کردووەو ئەیگێڕێ ...

وا دای ئەیەڵنە قەبرەکەوە بێ کفن و دفن و بێ تەڵقین گاشەبەردێك قورس تر لەو گاشە بەردەی کە ئێستا لەسەر دڵی منە لە بەر لوتی دەنێن خۆڵەکە ئەکەنەوە بەسەریاو بەلاَم نایکوتنەوە ..

پەیگانەکە ئەخەنەوە ئیش ئەڕۆن و بە پێچەوانەی هەموو مردوانێکەوە نەنە توبای من هاوار ناکات .. نا .. لە هیچ کەس نە لەمن نە لە باوکم نە لە پورە هاجەر نە لە مامە فلاَمەرز نە مامەسۆفی دەراوسێ ، نە دەروێش ڕەسوڵ نە گوڵە سوری تاقانە نە حەیدەر ی چکۆڵەو نەمامەشێرۆ ...

باوکم خۆی بەسەر گاچۆنە کوێتیکەیدا لار کردۆتەوەو پاژنەی پێی ڕاستی لەسەر خرە بەردێکی کەنار ئاوەکە دائەنێ ،دایکم کە هەستم ئەکرد بە پێچەوانەی ئەو هەمووە جەنگانەی نەنە توبام پێی ئەگێڕا لە دڵەوە عاجزە دەست ئەبات گلاَسێ ئاو لەتەرمۆزەکە دائەکات ئەڵێ

–وەیش..........

حەیدەری چکۆلە دوای تۆپێك کەوتووە هەر ئەییاو هەر ئەییاو هەر ئەییا ....

گوڵەسووری تاقانەش قژی بوکەکەی دا دەهێنێ و هەلور بلور تەکامەی بۆ ئەکا..

مامە شێرۆش بە خەڵوزێکی چکۆلە لەسەر مقەبای خورماکە شتێك ئەکات لە دڵی خۆما ئەڵێم بەرواری مردنەکەی نەنەتوبام ئەنوسێتەوە، بەلاَم ئەو وێنەی کۆترێکی چوار پەل شکاوی سەر لقێکی لارەوەبوو کەبە ئەستەم ئەگمێنێ ئەکێشێ ..

پوره هاجەر سیگارەکەی ئەپێچێتەوەو سەری زمانی پیا ئەهێنێ و پەنجەی شەهادەو گەورۆنەی لە سەر پێلوەکانی ڕائەگرێ مەزەندە ئەکەم هەرە ئازیزترین نۆبەرەکەی نەنە توبام لە ناوەوەی خۆیدا جێگەی نەبێتەوە بەلام ئەو بە باوکم ئەڵێ :

-{ بابگەڕێینەوە فلامەرز گەنجینەکان ئەشکێنێ. لرپەی ژنی هیبزە کەرەو لاگیرەو نقێمە ئەرمەنیەکان ئەبات ..}

باوکم بێدەنگ و بێدەنگتر ... بە پەنا پسکێ ئەچمە ژێر کەواکەی دایکمەوە کە پووم ئەنێم بەوچپکە مێخەکەی کەلەسەروی مەمکەی چەپیەوە شۆڕ بونەتەوە بەچپە ئەڵێم

-باوکە بیر لە چی ئەکاتەوە؟

ئەو ئەڵێ:

-ماتڵی ئەو تاجیرە هەمەدانیەیە کە قەرارە مانگا فریزیەکان بەرێت ...

من بەردێك و دووان و دە فڕێ دەدەمە ئاوەکەوە دەو دوان و هەزار گاشە گاشە بەرد تل ئەیەمە خوارەوە، بە ئەنقەست تەرمۆزەکە لە شانم بەردەدەمەوە، هەڵ ئەکەوم لە مەنجەڵە فاسۆلیاکەو ئەیرێژم، بێخی خێوەتەکە ڕائەکێشم و ئەکەوێت بەسەر تاجیرە هەمەدانیەکەیا ..

باوکم گاچۆنەکەی بەرزتر ئەکاتەوەو ئەڕوانێتە پرچە سپیەکانی دایکم و ئەڵێ :

-ئەم سازنە چی ئەوێت؟؟

منیش سەر دا ئەخەم و وەك عاجزترین و مەلولترین بونەوەر لە دڵی خۆما ئەڵێم:

{ئەمەوێت هەموو ڕەنگەکان لە ڕەنگی مردنەکەی ئەوە بگۆڕێن.....}

بەلام نا دەریا وەك خۆی لێدێتەوەو ئەڵی هەرگیز دانەچڵکیوە ، دایکم مەنجەڵە فاسۆلیاکە سەر ئەخاتەوەو ، تاجیرە هەمەدانیەکەش دوو مانگا فریزیەکە پێش خۆی ئەداو ئەڕوات..

باوکم دەستێك بەسەرو ڕیشە بەفرییەکەیدا ئەهێنێ و پورە هاجەری هەمیشە پرژو بلاو ئەڵێ

-ئۆخەی................

من دڵم زیاترو زیاتر ئەگوشرێت گوڵە سووری تاقانە ئەو کچەی کە هەموو کات بە چوار پسکیتی کرێمدار گۆرانی بۆ نەنەتوبام ئەووت پێم ئەڵێت:

-بە تاڵیت بیر لە خۆشترین گۆرانی بکەرەوە ..

پورە هاجەریش ئەڵێت:

-هیچ شتێك لەوە باشتر نیە زایفە لە ماڵ و مێردی خۆیدا بێت .!!!

دایکم تاو نا تاوێك ئەڵێ:

-حیکایەت ... حیکایەت .. هەمووممان ئەمرین ....

مێردەکەم جگەرەیەکی تر دا ئەگیرسێنێ و پێم ئەڵێت :

-ماریا ..... هیچ لەوە جوانتر نیە بگەیتە کۆتایی حیکایەتێك........

بەلام من وەك پیشەی هەمیشەیم چاو لە عەردەکە ئەبڕم و وەك ئەوەی بۆنی دوا وەسیەتە نەوتراوەکەی ئەو بکەم ئەڵێم:

-{ هێشتا سەرەتایەتی ....}

17ی7ی2004